

Prenumerationspris $\frac{1}{4}$ år Kr. 2:— $\frac{1}{2}$ " " 1:—	Utgiven av Svenska Folkförbundet. Ansvarig redaktör: Andreas Stahl, Riddaregatan 3, Tallinn. Tel. 431-53. Utkommer varannan vecka.	Utlandet: $\frac{1}{4}$ år Kr. 3:— $\frac{1}{2}$ " " 1:50
---	--	---

En knepig uppgift.

S:t Olaikyrkan i Reval har under den senast tiden blivit rätt känd genom den eldsvåda, som för ett par veckor sedan utbröt i toppen av tornspiran, Elden som egentligen ej utbröt i låga utan endast kyttade i tornmasten, vållade brandkåren rätt mycket huvudbry. Det vad ju första gången brandkåren hade att släcka elden i en så pass hög byggnad som ovannämnda kyrkas torn. Brandkåren fick samtidigt en mycket välbehövlig lektion, som visade, att det ej är tillräckligt med att släcka eld på några tiotal meter över marken.

Som redan förut påpekats voro pumparna tillräckligt kraftiga att sända en vattenstråle till 140 m höjd, men att slangarna ej höllo, enär trycket var för stort. För att kunna nå brandhärden var man således tvungen att i stället för de vanliga slangarna använda järnrör. På detta sätt lyckades brandkåren sent omsider lösa sin uppgift.

Ehuru eldsvådan i sig själv var av ringa utsträckning, skadades dock tornet så pass mycket, att församlingen måste vidtaga en omfattande förstärkning av tornspirans spets. Även detta arbete är av svår beskaffenhet. Ställningarna kring tornet komma att kosta c:a 3 - 4000 kr. Arbetarna måste vara utvalt folk och livförsäkras. För att kunna fästa ställningarna måste en del av plåttaket avlägnas. Huru mycket denna reparation kommer att kosta vet man ej ännu med säkerhet, ty först när ställningarna äro fördiga, kan skadan undersökas.

Enligt förhandenvarande litteratur och nu utförda noggranna mätningar är tornets längd 138, 68 m., varav tornspiran är 74, 68 m. Klotets under korset diameter är 1,14 m. och korsets höjd 4,19 m.

1000 hästar exporteras.

Et bolag härstädes har öppnat underhandlingar med Norge om export av c:a 1000 hästar till detta land. Hästarna slaktas och köttet användes till föda. Som bekant konsumeras rätt mycket hästkött även i de andra skandinaviska länderna. Enligt uppgift torde det finnas möjlighet för utförsel av hästar även till Holland.

Ny fjärrtelefoncentral i Reval.

På onsdagen öppnades den nya telefoncentralen för fjärrsamtal i Reval. Den nya centralen är byggd i Dorpat enligt Erickssons system och är tekniskt fulländad. Byggnadskonstnaderna stiga till 50.000 kronor. Den gamla centralen överföres till Dorpat.

Olycka med dödlig påföljd.

För en vecka sedan inträffade en beklaglig olycka, i det att en äldre mansperson Johan Hallberg blev överkörd och skadades därvid så svårt, att han efter några timmars svårt lidande avled på sjukhuset.

Hallberg var av svensk börd och sedan ungdomen bosatt i Reval.

Svårt att realisera den upplagrade rågen

Statens rågmonopol söker f. n. utvägar att kunna realisera rå-

gen, som upplagrades i fjol. Vid senaste regeringskonselj meddelade finansministern att 27.000 ton råg i statens förråd vänta köpare.

Invigningen av Svenska gymnasiet i Hapsal äger rum den 28 augusti.

De gamla psalmmelodierna bevaras å' eftervärlden.

Under sommarens lopp besökte redaktör Oskar Andersson svenskbygden från Åhus, Sverige i syfte att uppteckna gamla psalmmelodier. Redaktör Andersson reser på uppdrag av Svenska folkvisekommissionen och har samlat här c:a 200 gamla psalmmelodien, vilka senare utgivas i tryck.

Översvämningarna i Kina anställa gigantiska skador.

De lidanden, som Kina fått utstå genom oavbrutna inbördeskrig, krympa samman inför den förödelse, som översvämningarna under den senaste månaden anställt över hela landet. Läget i Jangtse-dalen är för närvarande ytterst tragiskt. Tack vare den utomordentligt gynnsamma våren hade man de bästa förhoppningar om en rik skörd, men sedan började översvämningarna och efter några dagar stodo icke mindre än 18.000 kv. mil av denna fruktbara floddal under vatten. Fyra milj. hem ödelades och 23 milj. människor råkade i djupaste elände. Det har blivit en syndaflod utan motstycke i Kina under de senaste hundra åren. Vad antalet omkomna beträffar är det omöjligt att nämna några exakta siffror, men då en

mängd byar äro helt översvämmade, fruktar man att katastrofen krävt förfärande många människoliv.

Från Peking meddelas att även provinsen Tjili hemsökts av svåra översvämmningar. Mer än en kvarts miljon människor lider den djupaste nöd. Skadorna på skörden uppskattas till bortåt 40 milj. kr.

Gustaf Adolfs monument i Werben.

I juli 1631 hade Gustaf Adolf sitt stora, i krigskonstens historia berömda fältläger vid Werben, den gamla Johanniterstaden vid Elbes och Havels sammanlopp. Där mötte Tilly för första gången en motståndare utan att besegra honom.

På 300-årsdagen av konungens intåg i fältlägret, den 19 juli detta år, avtäcktes ett minnesmärke över Gustaf Adolf. Tillfället gestaltade sig till en gripande högtidlighet därute på rådhusplatsen i Werben, där monumentet nu reser sig 5 meter högt, uppbyggt i korsform av hårdbränt tegel med metallisk patina (s. k. Eisenklinker) och med en fyrsidig sockel av basalt, där inskrifterna på svenska och tyska förkunna minnesmärkets mening.

Engelsk ångare sjunker utanför norska kusten. Tidigt tisdag morgon ingick till radiostationen i Aalesund nödsignaler från en ångare, vilken befann sig i sjönöd omkring trettio sjömil från kusten. Senare meddelades att fartyget höll på att sjunka och att manskapet gick i båtarna.

En ångare gick ut och lyckades taga upp besättningen från haveristen, som befanns vara engelska ångaren Ryburn från West Hartlepool. Samtliga ombordvarande, med undantag av andra styrmannen, räddades. Ångaren driver fortfarande omkring.

Prof. Piccard gör ny uppstigning. Professor Piccard har beslutat företa ännu en uppstigning med sin stratosfärballong, innan han avger berättelse om sin färd till stratosfären till den belgiska nationalfonden för fysisk forskning, som bekostat hans första vetenskapliga expedition. Avsikten med den nya uppstigningen är att kontrollera vissa

avläsningar på instrumenten. Professorn ämnar dock denna gång icke gå högre upp än 5,000 meter.

Svenskt ärkebiskopsval 14 oktober.

Det är nu definitivt bestämt, att ärkebiskopsvalet skall äga rum den 14 oktober.

Sverige har sedan 1916 fördubblat sin elektriska energi.

En av kommerskollegium nyligen publicerad preliminär rapport ger en analys av Sveriges resurser på „vita kol“. Rapporten ger vid handen, att Sverige i fråga om totala vattenkraftstillgångar är det tredje landet i Europa och i fråga om f. n. exploaterad elektrisk energi det sjätte. Den utvisar också, att sedan 1916 landets totala tillgång på elektrisk energi nästan fördubblats och nu är approximativt 1,195,000 kilowatt. Rapporten utvisar vidare att svenska staten äger 36% av den producerade elektriska energin och sålunda är landets största ägare därav. Landets järn- och andra industrier äga omkring $\frac{1}{3}$ av de nuvarande totala elektriska krafttillgångarna. De tre kraftstationer, som staten äger (Trollhättan, Porjus och Motala), producera inemot 25% av den totala elektriska energin i Sverige. Det är från dessa stationer, som de elektrifierade statsbanorna få sin kraft.

Nautlius på drift vid Tromsö.

Tisdag morgon ingick meddelande om att Nautilus låg och drev cirka två mil utanför Tromsö. U-båten hade måndag kväll plötsligt fått stopp och hela natten fick man arbeta med att reparera skadan förgäves. Båten har icke heller några riktiga ankare, varför den drivit omkring en halv mil med strömmen. Förmodligen är det maskineriet som klickar. En motorbåt från Tromsö har gått ut för att hjälpa haveristen, då man befarar att Nautilus kan driva på grund.

Skyfall och storm över Sydfrankrike.

Enligt telegram från Paris har ett fruktansvärt oväder hemsökt franska Rivieran. Det har ej regnat på 4 månader, men på et par minuter togo vådrets mak-

ter igen det försummade. Vid 10-tiden söndag förmiddag började ett slagregn, som övergick till fullkomligt skyfall.

I synnerhet i Toulon anställde ovädret stora fördörelser. De lågt liggande stadsdelarna voro översvämmade på nära ögoblick. Stormen slet taken av en mängd hus och piskade upp vågorna i hamnen, så att ett 20-tal fiskebåtar, som lågo där, krossades. En hel del privata jakter, som lågo i Toulons, Cannes och Nizzas hamnar förstördes likaså eller skadades svårt. Besättningarna på ett antal båtar ha drunknat. Man saknar, underrättelser från många jakter och lustbåtar, som voro ute på sjön. I Toulon ha alla bogserbåtar gått ut för att hjälpa nödställda fartyg. Man fuktar att stormen krävt ett stort antal dödsoffer. *Hbl.*

Tågolycka i Stockholms södertunnel.

En tågolycka av svårartad karaktär har på lödagen inträffat i den dubbelspåriga södertunneln till Stockholm. Grundorsaken till olyckan var trafikoreda, som uppstod därigenom att vissa delar av det elektrifierade nätet på centralbangården i Stockholm blivit strömlösa. Härigenom kommo två tåg att gå på samma spår, vilket i sin mån bidrog till att signalanordningar och varningsljus icke ordentligt fungerade. Båda tågen hade god fart och kollisionen blev synnerligen kraftig. Det påkörda lokets främre del splittades, men föraren på detta tåg liksom hans biträde undkom med några smärre skador. Passagerarna i vagnarna kastades huller om buller och jämmerropen genljödo i vagnarna. Fem personer blevo svårt skadade och måste föras till sjukhus, där man intill sent på kvällen icke kunde säga, huruvida någon kommer att avlida av skadorna. Ännu vid tio-tiden på kvällen företedde tunneln ett rent kaos med skadade vagnar huller om buller.

Dynamitattentat mot snälltåg 60 km. söderom Berlin.

Mot snälltåget Basel—Frankfurt a. Main, vilket enligt tidtabellen skulle ha anlänt till Anhalter Bahnhof i Berlin kl. 10. 22 på lördagsaftonen, förövades kl. 9,45 ett dynamitattentat vid

stationen Jüterbog, c:a 60 kilometer söderom Berlin. Kort efter det stationen passerats, hörde lokföraren en stark knall, varför han omedelbart bromsade och sökte få tåget att stanna. Innan detta lyckades, hade dock 7 personvagnar, resgodsvagnen och restaurangvagnen spårat ur och störtat ned för banvallen. Trots olyckans svåra natur ha endast tre personer skadats svårt och sexton lättare. Från Wittenberg anlände snart ett hjälptåg till olycksplatsen, som föredde en fruktansvärd förödelse. En undersökningskommission, som av järnvägen utsänts, har på olycksplatsen påträffat en 200 meter lång stubintråd med tändhatt, varjämte man konstaterade, att en bit sprängts bort från en skena. Allmänna åklagaren i Potsdam har även informerat och tillsatt en undersökningskommission.

Enligt privata informationer skall antalet lätt skadade uppgå till c:a 70. Ett par vaktposter vid artilleriets skjutskola i Jüterbog säga sig efter olyckan ha sett ett par misstänkta individer försvinna från platsen.

Svenskbyfamiljer vilka återvända till Rådssryssland.

Sovjetbeskickningen i Stockholm har numera beviljat ett trettiotal familjer från Svenskby på vissa villkor visum för att återvända till Ukraina.

Bland de 900 svenskbybor, som 1929 återvände till Sverige har det visat sig att en del haft svårt att finna sig till rätta med jordbruksförhållandena i Sverige och därför önskat återvända. Tidigare har ett mindre antal utvandrat till släktingar i Kanada. En mindre grupp har tidigare begivit sig till Ukraina.

Kraftig jordbävning.

Seismografen vid Lunds astronomiska observatorium registrerade på tisdags kvällen en utomordentligt kraftig jordbävning på ett avstånd av 50,500 km. Jordskorpans rörelse var så kraftig att seismografens registreringsanordning delvis trädde ur funktion. Jordskalvets centrum är med största sannolikhet beläget på gränsen mellan Irans högland och Främre Indien.

Flygare i kamp mot smugglare i svenska skärgården. Spritkriget i svenska skärgården har på sistone tillspetsats, och för första gången i Sverige användes på fredagen flygare i kampen mot smugglarna.

Den lame stod upp och gick. En ung New Yorkbo Paul Corocao, som legat lam i sin säng i 15 år, sprang härförläden upp från sitt läger frisk och helbrägd. Anledningen till miraklet var en flygmaskin som störtade ned på taket till ett garage vägg i vägg med Coroccos bostad. Maskinen med dess förare och passagerare råkade föstås illa ut, men den lame blev som sagt botad.

Ohygglig explosion nära Wittenberg. Vid sprängämnesfabrikerna i Reinsdorf, tre kilometer nordost om Wittenberg, inträffade vid 9-tiden på måndagsförmiddagen en svår explosionsolycka. Två byggnader i vilka sprängämnesmaterial blandades, sprungo efter varandra i luften. Två personer dödades och fem skadades. Explosionen var så kraftig att fönsterrutorna skullrade i hela staden Wittenberg. Antagligen har explosionen uppstått i det ena huset och sedan har elden spritt sig till det andra huset. Orsaken till explosionen är obekant.

REDOVISNING.

Lista n:r 1

för teckning av bidrag till tidsenliga förbättringar — enkannerligen centraluppvärmning — i Svenskfinnska S:t Mikaelsskyrkan i Reval.

Gahlnäck, Erik, Reval	500.—
Gahlnäck, Gösta	50.—
O Ingmann	500.—
X. Y.	300.—
X.	100.—
Jul. Larsen	20.—
Sallmèn	10.—
Harald Engström	100.—
K. Thomson	30.—
A. Heldring	30.—
A. Kühn	50.—
L. Berg	50.—
D. P-n.	10.—
Joh. Hallman	50.—
A. Kelwetz	50.—
O. Lillieborg	30.—
Etienne Gahlnäck	50.—
Leo Rasmussen	50.—
Gustaf Werner Göteborg, Sverige	200.—
Dan Broströms Sterbhus,	100.—
Ångfartygsaktiebolaget Tirfing,	100.—

Major Herbert Jacobson	50.—
Elin M. Jansson,	100.—
f Broström, Gbg,	10.—
G. Maechel, Karlstad	25.—
Wermlands Enskilda Bank	25.—
E. A. Nya Werm-lands-Tidningens A/B.	25.—
Victor E. Johansson	10.—
Åke Nerman	25.—
Stadshotellet Karlstad	20.—
A. Rundin	10.—
K. A. Qvånsel	5.—
Edvin Berger, Halmstad	500.—
John Brynteson	100.—
F. M.	20.—
L. Hökerberg,	50.—
Kollekt vid föredrag vid syföreningsmöte i Karlstad	33.—
Kollekt vid föredrag vid syföreningsmöte i Tveta	15.—
Kollekt vid föredrag vid syföreningsmöte i Svanskog	10.—
Charles Nilson, Kila	10.—
K. Solin, Reval	10.—
O. Berg	5.—
A. Fabian	2.—
A. Frisk	5.—
Ränta à 6 0/0	45.82
	<u>3.465.82</u>

Tillägg:

M. Westerblom, Reval	50.—	bet. 1931
H. Blees,	50.—	" "
R. Beipmann,	5.—	" "
	<u>3.570.82</u>	<u>3.570.82</u>

Lista n:r 2.

Finlands Beskickning i Reval genom Minister A. Vuorima och legationssekreterare T. Snellman Fmk 10.000.—	945.18
Ränta à 6 0/0	30.—
	<u>975.18</u>
	975.18

Lista n:r 3.

S. Carlberg, Sverige	1.000.—
Ränta à 6 0/0	25.—
Genom kyrkoherde D. Froste insamlade medel, överlämnade genom Uppsala Domkapitel	750.—
Genom kyrkoherde D. Froste	250.—
(Från sistnämnde givare erhöles församlingen år 1929 en gåva av kr. 300.—, som ingingo i räkenskaperna för sagda år och avsattes för förbättring av kyrkans uppvärmningsanordning)	
Kollekter i Revals kyrka för samma ändamål under 1928—1930	32 62
	<u>2.057.62</u>
Total	<u>6.603.63</u>

An m. Dessutom radiatorer och andra järnvaror från firmor i Sverige till ett värde ev c:a femtusén (5.000.—) kronor.

Reval i juli 1931 H. Engström.

Kolera i Mesopotamien.

Från Basra meddelas till Londontidningarna att kolera utbrutit där och farsoten redan krävt ett 40-tal människoliv.

Våldsam översvämning i Mexiko

Från Mexiko meddelas, att de senaste regnen åstadkommit

stora översvämningar. Flera floder ha svämmat över och satt 30 byar under vatten 15.000 personer ha berövats sina hus och hem.

„Malygin“ upptäckte fyra öar.

Rådsryska isbrytaren „Malygin“ som företog en upptäckts-

färd till polarområdet, har på denna resa upptäckt fyra förut obekanta öar — meddelas från Moskva.

Kyrkoherde C. G. Klingner, som under ett par veckor gästtat Estlands svenskbygder, avreste på fredagen via Finland till Sverige. Närmare nästa gång.

Tillkännagivas att vår käre make, far och morfar

ANDERS HALLBERG,

född den 21 aug. 1856,
avled den 7 ds.

Sörjd och saknad av de egna.

BANAN-LINJEN

STOCKHOLM — ROTTERDAM

Snabbaste frakt- o. passagerarlinje

H O L M B L O M S

Kappor, dräcker Normalmstorg

Tel. Nr. 561 Stockholm Rikst. 9255

Tillbringa Eder semester i

Dalarne och Värmland,

vilka båda landskap ifråga om storslagen natur och intressanta platser räknas bland Sveriges främsta.

Bekvämaste förbindelser med Bergslagsbanan.

**Birkas
jordbruksskola
säljer**

smagrisar.

Birkasvännerna

anordna sin sedvanliga

sommarfest

på Birkas söndagen den 16
aug. kl. 12.

Alla välkomna!

„Besök Katrineholm“

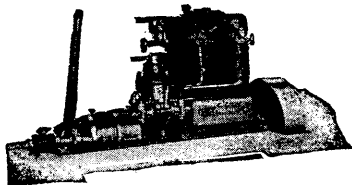
EGONLINEN uppehåller regelbunden trafik Göteborg med alla mellanliggande svenska hamnar till KARLSKRONA—DANZIG—LIBAU—RIGA—REVAL—HÄLSINGFORS.

„Besök Borås“

Reserverad annonsplats

Året Runt bra mat
Systembolagets Restaurang på
LAXEN, HALMSDAT

Reserverad annonsplats

Skandia Motor

lättviktstyper 4-30 hk. för
räljedrift

vinna alltmera framgång. Den billiga driftkostnaden, den bekväma starten (på beställning elektrisk uppvärmning och start), obehövligheten av passning, frånvaron av elfara samt okänslighet för saltluft och väta äro egenskaper som tillfredsställa varje motorbåtsägare.

SKANDIA - VERKEN A. B. Lysekil.

Representanter i Stockholm:

Joh:s Källander A-B.

Birger Jarlsgatan 32, Tel 3556-3557

Vid besök i Norrtälje rekommenderas

Stadshotellet

Innehavare Direktör B. O. Lagermark
Musik under sommarmånaderna.

Jönköpings stads och läns sparbank
Stiftad 1831.

Huvudkontor i JÖNKÖPING. Avdelningskontor
Jönköping, Huskvarna, Norrahammar, Smålands Taberg.

Vildskinn

Räv, Utter, Mård, Hermelin,
Ekorre, Hare och Kanin upp-
köpas till allra högsta pris.

Vi betala högsta priser, då skinnen huvudsakligen äro för egen fabrikation. Prislista sändes mot porto.

OUGSTEDTS PÅLSVARUFABRIK Malmö 4

ÖREGRUND - STADSHOTELLET

Telefon 7.

Propa rum. Gott bord.

Fullständig servering.

Bilgarage. — Bensin.

Norrköpings Kemiska Undersökningsanstalt,
Norrköping. Tel. 1249.

Utför kemiska analyser och provtagningar.
Inneh.: Cjviling, John Wanselin, stadskemist.

Betald annonsplats

Restaurant Runan

Sundsvalls popu-
läaste restaurang.

HEMTREVLIGFESTVÄNING
Förträfflig mat. Billigaste priser